

@KTYWNY OBYWATEL **a** **BIBLIOTEKA PUBLICZNA** **– *szanse i wyzwania***

Kraków, 20 listopada 2008

dr Lidia Maria Jedlińska

Regionalne Centrum Integracji Społecznej
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie

PLAN PREZENTACJI

---

1. Misja nowoczesnej biblioteki
2. Senior XXI wieku – w Europie i w Polsce: charakterystyka sytuacji, potrzeb i grupy społecznej
3. Doświadczenia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie w szeroko rozumianej działalności społecznej (niekonwencjonalnej) – kontekst „Pokolenie 50+”
4. Możliwości wykorzystania potencjału bibliotek w programie „Pokolenie 50+”

Regionalne Centrum Integracji Społecznej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie (RCIS WBP)

**„Kultura staje się najważniejszym zasobem komercyjnym,
czas i uwaga najbardziej wartościowymi dobrami,
a życie każdego człowieka jest dla niego ostatecznym rynkiem..”**

Y. Masuda, 1981, World Future Society, Washington

BIBLIOTEKI: NOWOCZESNE CENTRA KULTURY I EDUKACJI

Stereotypy dotyczące :

- biblioteki
- czytelników - szczególnie ludzi starszych (biorcy świadczeń emerytalnych i socjalnych)

Biblioteki powinny czynnie uczestniczyć w budowaniu społeczeństwa wiedzy poprzez wykorzystanie:

- technik informacyjnych,
- nośników elektronicznych,
- Internetu
- naturalnego kontaktu z wieloma grupami społecznymi i licznymi odbiorcami

BIBLIOTEKI: NOWOCZESNE CENTRA KULTURY I EDUKACJI

Rodzaje relacji biblioteki z otoczeniem (poprzez realizację jej celów):

- bierne
- agresywne (*charakterystyczne dla niektórych silnych organizacji*)
- asertywne (*oparte na otwartości, komunikacji, skłonności do dyskusji, negocjowania*)

(Jolanta Sobielga, *BiblioTheca*, WBP Kraków, 2006, nr.2)

BIBLIOTEKA ASERTYWNA (biblioteka menedżerska)

Partnerskie relacje z otoczeniem w celu:

- stabilizacji pozycji bibliotek w środowisku
- pozyskiwania środków na rozwój

poprzez:

- budowę nowych relacji z otoczeniem; otwarcie na różnorodność
- wymianę doświadczeń; dzielenie się wiedzą
- współpracę z lokalnymi partnerami na zasadzie ekwiwalentnej wymiany (*partnerskie relacje z otoczeniem: ośrodki kultury, lokalne towarzystwa naukowe, organizacje pracodawców, wydawnictwa, administracja samorządowa itd. Dobre relacje sprzyjają realizacji wspólnych projektów – jednego z najbardziej efektywnych sposobów pozyskiwania środków na rozwój*)
- tworzenie przychylnego klimatu wobec biblioteki

BIBLIOTEKA W ŚWIECIE WIEDZY

„kształcenie ustawiczne”

Różnica między INFORMACJĄ a WIEDZĄ:

INFORMACJA

- efektywne wyszukiwanie informacji
- większość z nich zdobywa się bez problemu (Internet)

WIEDZA

- zdolność do właściwej interpretacji informacji
- zdolność do selekcji informacji
- umiejętność efektywnego wykorzystania informacji do osiągnięcia określonego celu, własnego rozwoju

SENIOR XXI WIEKU: TRENDY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

I. TRENDY

- Przesunięcie górnej granicy wieku emerytalnego
- Przyzwolenie na pracę po przekroczeniu wieku emerytalnego
- Rezygnacja z „wcześniejszych emerytur” (Polska)

II. UWARUNKOWANIA RYNKU PRACY

- Powszechność nowoczesnych technik komunikacyjnych i informacyjnych
- Powszechność korzystania z technik informatycznych

SENIOR XXI WIEKU W POLSCE

GRUPA I – SENIOR AKTYWNY ZAWODOWO (wiek ok.55 – 65 lat)

1. Potrzeba nabycia nowych umiejętności (np.ICT)
2. Dodatkowa motywacja do rozwoju dla uzyskania konkurencyjnej pozycji na rynku pracy
3. Gotowość do podejmowania nowych wyzwań

GRUPA II – SENIOR NA EMERYTURZE (wiek 60+)

- SENIORZY AKTYWNI
- SENIORZY BIERNI

SENIOR - CZYTELNIK czy ...UŻYTKOWNIK?

---

1. nowe pokolenie seniorów:
  - wykształcone, z potencjałem twórczym;
  - przykład łączenia „zdrowego rozsądku” i „poczucia obowiązku”;
  - tradycjoniści; służący radą i pomocą, ale mający swoje życie.
2. przejście na emeryturę jest początkiem nowej aktywności, a nie początkiem „usuwania się w cień”

Regionalne Centrum Integracji Społecznej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie (RCIS WBP)

Działalność skierowana do seniorów *(oparta na bazie nowych technologii oraz współpracy międzypokoleniowej):*

- Szkoła @ktywnego Seniora – S@S (partnerstwo z Towarzystwem Polsko-Niemieckim w Krakowie)
- Klub Brydża Sportowego Seniorów
- „Poznajemy nasze Miasto”

Cykl szkoleń dla bibliotekarzy

- *projekty krajowe (UM WM, FIO)*
- *projekty międzynarodowe (CEE TRUST, LLP Grundtvig, Socrates Grundtvig 1)*

Szkoła @ktywnego Seniora – S@S

Program realizowany od 2007 roku przez:

- **TOWARZYSTWO POLSKO – NIEMIECKIE w KRAKOWIE**
(*koordynator*)
- **WOJEWÓDZKĄ BIBLIOTEKĘ PUBLICZNĄ w KRAKOWIE**

ZAŁOŻENIE:

- metody ICT stanowiące trzon Programu, nie są celem samym w sobie, ale **środkiem do rozwoju** własnych zainteresowań, pasji
- senior nie jest biernym odbiorcą szkoleń, ale **czynnie** włącza się we wszystkie proponowane działania, **twórczo** spędza wolny czas wykorzystując również bogate zasoby Biblioteki

Szkoła @ktywnego Seniora – S@S

PROJEKTY KRAJOWE:

- „Szkoła @ktywnego Seniora – S@S: edukacja dla kultury”
dofinansowany przez Województwo Małopolskie
- „Szkoła @ktywnego Seniora: Senior buszujący w Sieci”
dofinansowany przez Fundusz Inicjatyw Obywatelskich

www.tpnk.org.pl

PROJEKTY MIĘDZYNARODOWE

- „ *Students to Senior Citizens: ICT and Inter-Generation Communication*”
dofinansowany przez Komisję Europejską (LLP Grundtvig)
www.eseniors.eu
Konferencja: **Paryż X.2008r**
- „**SEVIR - Senior Volunteers in Interest Representation**”
dofinansowany przez Komisję Europejską (Socrates Grundtvig 1)
www.sevir.de
Konferencja: **Werona X.2008r**

(przy współpracy z 8 państwami europejskimi)

towarzystwo polsko-niemieckie w krakowie
polnisch-deutsche
gesellschaft in krakau

„Szkoła @ktywnego Seniora – S@S: *edukacja dla kultury*” WYKŁADY

**Prof.dr hab.inż.
Ryszard Tadeusiewicz**

Ojciec Leon Knabit OSB

„Szkoła @ktywnego Seniora – S@S: *edukacja dla kultury*”

„Szkoła @ktywnego Seniora – S@S: *edukacja dla kultury*” WARSZTATY (IV – XII.2008)

„Szkoła @ktywnego Seniora: *Senior buszujący w Sieci*” KURSY KOMPUTEROWE

Szkoła @ktywnego Seniora-S@S

**„Szkoła @ktywnego Seniora:
Senior buszujący w Sieci”**
WARSZTATY DLA WOLONTARIUSZY (IX.2008)

Szkoła @ktywnego Seniora: *Poznajemy nasze Miasto*

- Spotkania (raz w miesiącu)
- Uczestnicy sami opracowują materiał

PROJEKT

„Students to Senior Citizens: ICT and Inter-Generation Communication”

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
w Krakowie

instytucja kultury Województwa Małopolskiego

towarzystwo polsko-
niemieckie w Krakowie
polsch-deutsche
gesellschaft in Krakow

I KOMPUTEROWA

OLIMPIADA

SENIORÓW

DLA OSÓB POWYŻEJ 60-tego ROKU ŻYCIA

miejsce: Wojewódzka Biblioteka Publiczna
w Krakowie, ul. Rajska 1

zgłoszenia: do 30 kwietnia 2008
ze względów organizacyjnych
decyduje kolejność zgłoszeń

**informacje
i zapisy:** Regionalne Centrum Integracji Społecznej
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
w Krakowie, ul. Rajska 1, pok. 239,
II piętro (pon.-pt.: godz.10.00-14.00)
tel. 012/632 20 98 w. 238
e-mail: rcis@wbp.krakow.pl
tpnk@interia.pl
www.wbp.krakow.pl/rcis.html
www.tpnk.org.pl

**FINAŁ:
29 maja 2008**

Olimpiada realizowana w ramach projektu:
"Studenti -Seniorzy: ICT a międzypokoleniowa komunikacja"
przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej

„ Students to Senior Citizens: ICT and Inter-GenerationCommunication”

SPOTKANIA PARTNERSKIE
(2007 – 2009)

KONFERENCJA
PARYŻ X.2008

„SEVIR – *Senior Volunteers in Interest Representation*”

WARSZTATY (VII – X.2008r):
dla seniorów
trenerów

**KONFERENCJA
WERONA X.2008**

Klub Brydża Sportowego Seniorów

- Współpraca z Polska YMCA
- Spotkania 2 x miesiąc
- Grupa ok.20 osób

ORGANIZATORZY:

Urządzenie pomiarowe
kierunkowe w Krakowie
polskojęzyczne
grańskich 1a Kraków

MAŁOPOLSKA SENIORIADA:

8 GRUDNIA 2008 (PONIEDZIAŁEK)

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W KRAKOWIE
UL. RAJSKA 1 (SALA 247)

PROGRAM:

11.00 - 12.00

Oficjalne rozpoczęcie SENIORIADY, w tym m.in.:

- wystąpienie Marszałka Województwa Małopolskiego Pana Marka Nawary
- rozdanie certyfikatów Seniorom uczestniczącym w zajęciach Szkoły @ktywnego Seniora - S@S
- prezentacja projektów skierowanych do Seniorów

12.00 - 12.45

„WYMIARY TRADYCJI”, cz.I

Krzysztof Orzechowski (dyrektor Teatru im. J.Słowackiego w Krakowie)

12.45 - 13.30

lunch

13.30 - 14.00

„WYMIARY TRADYCJI”, cz.II

Prof. dr hab. Halina Stefańska Bursztyńska
(Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie)

14.00 - 14.15

„ Młodość w mądrości przemijania -refleksje biblioterapeuty”

Dr Wanda Matras- Mastalerz (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie,)

14.15 - 15.30

prezentacja twórczości Seniorów

wstępnego zespołu regionalnego „Mydlniczanie”

wstęp wolny

www.tpnk.org.pl

www.wbp.krakow.pl

FUNDATORZY:

Szkoła @ktywnego Seniora-S@S

PATRONAT MEDIALNY:

Regionalne Centrum Integracji Społecznej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie (RCIS WBP)

- W **BEZPŁATNYCH** zajęciach różnego typu (kursy, warsztaty, seminaria, wykłady), organizowanych w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie wzięło udział **ponad 500** starszych osób (od maja 2007 do września 2008).
- do współpracy włączono różne agendy WBP
- Nawiązano współpracę z organizacjami pozarządowymi, uczelniami, instytucjami w kraju i za granicą

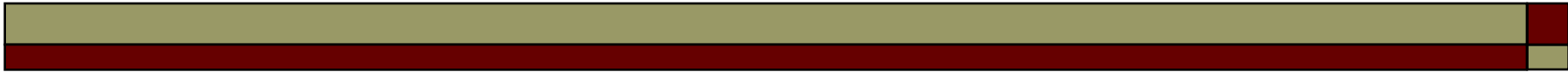
towarzystwo polsko-
niemieckie w krakowie
polnisch-deutsche
gesellschaft in krakau

BIBLIOTEKA REGIONALNA PRZYKŁAD WSPÓŁPRACY

**Budowa REGIONALNEJ SIECI dla realizacji
programu „Pokolenie 50+”
w oparciu o:**

- **bibliotekę regionalną (koordynatora sieci)**
- **biblioteki lokalne**

**Źródłem trwałego sukcesu i wielkości
jest konsekwentne, ciągłe działanie**

REGIONALNE CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej

Ul. Rajska 1

31-124 Kraków

dr Lidia Maria Jedlińska

tel.: **012/632 20 98 w.238**

e-mail: **rcis@wbp.krakow.pl**

www.wbp.krakow.pl/rcis.html